

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - כ"ה

1. למסקנת הגמרא מה כוונת ר' יוסי 'גדולה חזקה' בכך שנחמיה האכיל בתרומה את הכהנים שלא היו מיוחסים?
  - א. שהתיר להם לאכול בארץ ישראל תרומה דאורייתא, אע"פ שבגולה הוחזקו רק בתרומה דרבנן שיש שם.
  - ב. איבעית אימא - אף בארץ ישראל האכילם רק בתרומה דרבנן אבל לא בתרומה דאורייתא, ולכן לא היה חשש שיעלום לכהונה. ו'גדולה חזקה' בכך שלא גזר משום תרומה דאורייתא אע"פ שהיא מצויה בא"י.

לפ"ז פירוש הפסוק - 'אשר לא יאכלו מקדש הקדשים' - א. מתרומה שקרויה 'קדש', דכתיב: 'וכל זר לא יאכל קדש'. ב. ממתנות כהונה שנקראו 'קדשים' דכתיב 'בתרומת הקדשים לא תאכל - חזה ושוק.
2. אלו ברייתות מצינו כיצד קובעים חזקה לכהונה?
  - א. בבבל - מי שנושא כפיו, כיון שבי"ד שם מדקדקים בזה. בסוריא - מי שאוכל חלה. בכרכין - מי שמחלקים לו מתנות כהונה, שאע"פ שאין בהם איסור לזרים, מצוה לתת לכהן ובכרכים שמצוי אנשים לא יעז לשקר שהוא כהן. אין להוכיח מכאן שמעלין מנשיאות כפים ליוחסין כיון שכל האמור בברייתא להעלותו לתרומה. [וסבר תנא זה: שחלה בזמן הזה דרבנן, ומעלה אותו לתרומה שהיא בזמן הזה דאורייתא.]
  - ב. בארץ ישראל - נשיאות כפים וחילוק תרומה בגרנות. בסוריא, ובכל מקום ששלוחי ראש חודש מגיעין - נשיאות כפים כן כיון שיש שם בתי דינים המדקדקים, אבל לא חילוק גרנות שהוא מדרבנן שם. בבבל - דינה כסוריא אע"פ ששלוחי החודש לא מגיעים לשם. לרשב"ג: אף באלכסנדריא כיון שבית דין קבועין שם. אין להוכיח מכאן שמעלין מנשיאות כפים ליוחסין, שניתן לפרש שכל האמור בברייתא זו להעלותו לחלה. [וסבר תנא זה שתרומה בזמן הזה דרבנן ותרומה דאורייתא, ונתחדש שאע"פ ככאילת החלה מעלה אותו לתרומה].
3. במה היה תלוי הויכוח לגבי חלה בזמן הזה?

רבנן בבי רב: אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה דרבנן, חלה מדאורייתא.

הטעם: שהרי שבע שנים שכיבשו את הארץ ושבע שחילקהו נתחייבו בחלה מדכתיב 'בבואכם' ואילו בתרומה לא נתחייבו.

רב הונא בריה דרב יהושע: אדרבה, אפילו למ"ד תרומה בזמן הזה דאורייתא, חלה דרבנן.

הטעם: ש'בבואכם' משמעו ביאת כל ישראל, וכאשר העלם עזרא לא כולם עלו.
4. נתחדש בברייתא, שעדות שפלוני מוחזק בתור כהן, אפילו אם לא מעידים על אבותיו, מחזיקה אותו ככהן. אלו מעשים הגמרא מביאה בענין זה?
  - א. עד העיד לפני רבי אמאי: מוחזקני בזה שהוא כהן... שקרא ראשון בביהכ"ס ומשום שהוא כהן [ולא משום שהוא גדול] כיון שקרא אחריו לוי, והעלהו ר' אמאי לכהונה, וכן מעשה כשהעידו לפני ריב"ל על אדם שהוא לוי.
  - ב. עד העיד לפני ריש לקיש: מוחזקני בזה שהוא כהן... שקרא ראשון בבית הכנסת. שאלו ריש לקיש: האם ראיתו שחילק על הגרנות? טען לו ר' אלעזר: ואם אין שם גורן, בטלה כהונה? וכששוב אירע מעשה דומה, ור' יוחנן זה שטען: 'ואם אין שם גורן בטלה כהונה?' הסתכל ר"ל על ר"א בזעף 'מדוע לא אמרת טענה זו בשם בר נפחא' [ר' יוחנן].
5. רבי העלה בן ע"פ אביו לכהונה, היכן שנינו כך?

הרי שבא ואמר בני זה וכהן הוא - לרבי: נאמן להאכילו בתרומה ואינו נאמן להשיאו אשה, שמא הוא נתין או ממזר.

טען לו ר' חייא: אם אתה מאמינו לתרומה - תאמינו לאשה, ואם אי אתה וכו'.

ענה רבי: אני מאמינו להאכילו בתרומה - כיון שהוא כהן ובידו להאכילו בתרומה ולכן נאמן אע"פ שהוא קרובו, אבל להשיאו אשה - אינו בידו.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)